

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1971-1972.

15 MAART 1972

WETSONTWERP

houdende goedkeuring van het Verdrag inzake de beginselen waaraan de activiteiten van Staten zijn onderworpen bij het onderzoek en gebruik van de kosmische ruimte, met inbegrip van de maan en andere hemellichamen, opgemaakt te Londen, Moskou en Washington op 27 januari 1967.

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dank zij de wetenschappelijke vooruitgang, wordt de kennis van de mens steeds groter en is de ruimte voor hem een grenzeloos gebied voor onbeperkt onderzoek geworden. De mogelijkheden tot exploitatie van de ruimte worden uitgebreider, doch de mens is zich bewust van de risico's die zijn verbeelding voor zijn eigen bestaan kan scheppen. De talrijke vraagstukken die de verovering van de ruimte doet rijzen, de vooruitzichten die zij op het militaire plan zou kunnen bieden, haar weerslag op het levensmilieu, eisen van de mens, zo hij meester wil blijven van de krachten die hij ontdekt, en ze in zijn voordeel wil gebruiken, dat hij zich voortaan richt naar dwingende universele normen, waarvan de uitwerking parallel met de nieuwe ontdekkingen en de daarmee gepaard gaande experimenten dient te geschieden.

Het Verdrag van 1963 tot het verbieden van proefnemingen met kernwapens in de dampkring, in de kosmische ruimte en onder water was reeds ingegeven door humanitaire overwegingen; het had tevens de verdienste de weg te effenen voor andere regelingen die zouden kunnen bijdragen tot ontspanning tussen de Staten.

In oktober van hetzelfde jaar heeft de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties zich bewust van de gevaren verbonden aan een internationale concurrentie en aan conflicten in de kosmische ruimte, nota genomen van de verklaring van de Verenigde Staten van Amerika en van de Unie der Socialistische Sovjetrepublieken waarbij deze Staten de verbintenis aangaan geen voorwerpen die kernwapens vervoeren in een baan om de aarde te brengen en een beroep gedaan op de andere landen opdat ook zij een zelfde houding zouden aannemen. Op deze resolutie volgde dan twee maanden later de verklaring van de Algemene

Chambre des Représentants

SESSION 1971-1972.

15 MARS 1972

PROJET DE LOI

portant approbation du Traité sur les principes régissant les activités des Etats en matière d'exploration et d'utilisation de l'espace extra-atmosphérique, y compris la lune et les autres corps célestes, fait à Londres, Moscou et Washington, le 27 janvier 1967.

EXPOSE DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

Grâce aux progrès scientifiques, l'humanité accroit sans cesse le champ de ses connaissances et l'espace représente un vaste domaine où elle peut donner libre cours à ses recherches. Les possibilités d'exploitation de l'espace s'étendent, mais l'homme a conscience des dangers que son imagination peut faire courir à sa propre existence.

Les multiples problèmes que pose la conquête de l'espace, les perspectives qu'elle pourrait ouvrir sur le plan militaire, ses répercussions sur le milieu vivant, exigent de l'homme, s'il veut rester maître des forces qu'il découvre et les utiliser à son profit, qu'il fonde désormais son comportement sur des normes universelles impératives dont l'élaboration doit aller de pair avec les nouvelles découvertes et le développement des expériences qui en découlent.

Le Traité de 1963 portant interdiction des essais d'armes nucléaires dans l'atmosphère, dans l'espace extra-atmosphérique et sous l'eau, répondait déjà à des préoccupations humanitaires; il avait aussi le mérite d'ouvrir la voie à d'autres arrangements pouvant contribuer à la détente entre les Etats.

En octobre de la même année, l'Assemblée générale des Nations Unies, consciente des dangers d'une concurrence internationale et de conflits dans l'espace extra-atmosphérique, a enregistré la déclaration des Etats-Unis d'Amérique et de l'Union des Républiques Socialistes Soviétiques par laquelle ces Etats s'engagent à ne pas mettre d'armes nucléaires en orbite et fait appel aux autres pays d'agir de même. Cette résolution a été suivie deux mois plus tard par la Déclaration de l'Assemblée générale sur les principes légaux régissant les activités des Etats en matière d'exploration et d'utilisation de l'espace extra-atmosphérique. Cet-

Vergadering over de rechtsbeginselen waaraan de activiteiten van Staten zijn onderworpen bij het onderzoek en gebruik van de kosmische ruimte. Deze verklaring nam dan de vorm aan van het Verdrag waarover wij het hebben. Het juridisch sub-comité van de Verenigde Naties voor de kosmische ruimte, in juli 1966 te Genève bijeen, heeft de Amerikaanse en Sovjetrussische ontwerpen van verdrag onderzocht en betuigde in december 1966 zijn instemming met de bepalingen van het onderhavig Verdrag. Op 19 december 1966 tijdens de 21e zitting van de Algemene Vergadering is het eenparig goedgekeurd.

Gelet op de belangrijke bijdragen van het Verdrag tot de verwezenlijking van de doelstellingen van het Handvest van de Verenigde Naties, heeft België actief deelgenomen aan de voorbereidende werkzaamheden en heeft van meet af aan meegewerkt aan het opstellen van het ontwerp van slotresolutie.

Het doel van het Verdrag is de algemene beginselen vast te leggen van het onderzoek en gebruik van de kosmische ruimte, met inbegrip van de maan en andere hemellichamen, voor vreedzame doeleinden.

De ondertekenaars erkennen dat de activiteiten die ermede verband houden moeten worden ontwikkeld in het belang van de gehele mensheid zonder enige vorm van discriminatie. Noch de kosmische ruimte noch de hemellichamen zijn vatbaar voor toeëigening door middel van soevereiniteitsaanspraken; de vestiging van militaire bases en het houden van militaire manoeuvres op hemellichamen is verboden en men erkent een bezoekrecht van de installaties en van de ruimtevaartuigen op de maan en andere hemellichamen.

Het Verdrag van 1967 inzake de beginselen waaraan de activiteiten van Staten zijn onderworpen bij het onderzoek en gebruik van de kosmische ruimte, met inbegrip van de maan en andere hemellichamen, omvat een preambule en zeventien artikelen. De preambule stelt de oogmerken van de partijen en erkent het gemeenschappelijk belang van de gehele mensheid bij het onderzoek van de kosmische ruimte voor vreedzame doeleinden. De eerste drie artikelen bepalen de middelen voor vreedzame internationale samenwerking tussen alle Staten op voet van gelijkheid en vermelden de mededeling van de wetenschappelijke bevindingen bij het ruimteonderzoek.

In artikel IV verbinden de Staten zich ertoe geen voorwerpen in een baan om de aarde te brengen die kernwapens of andere wapens van massavernietiging vervoeren en zodanige wapens niet op hemellichamen te installeren. Het inspectie- of bezoekrecht vastgelegd in de artikelen I tot XII van het Verdrag strekt zich niet uit tot de voorwerpen die in een baan om de aarde zijn gebracht.

Artikel V legt de Staten die partij zijn bij het Verdrag de verplichting op hulp te verlenen aan ruimtevaarders bij een ongeval of bij moeilijkheden; de ruimtevaarders moeten onverwijd veilig worden teruggezonden naar de Staat waar hun ruimtevaartuig is geregistreerd.

Het schrijft eveneens voor onmiddellijk de andere Staten die partij zijn bij het Verdrag of de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties in kennis te stellen van alle verschijnselen in de kosmische ruimte die een gevaar zouden kunnen betekenen voor het leven of de gezondheid van ruimtevaarders.

Artikel VI legt aan de partijen de volledige verantwoordelijkheid op voor hun activiteiten in de kosmische ruimte, ongeacht of zij al dan niet door overheidsinstanties worden verricht.

Artikel VII legt de internationale aansprakelijkheid vast van iedere Staat die partij is bij het Verdrag, voor de schade door een van zijn ruimtetuigen toegebracht aan een andere verdragsluitende Staat of aan diens natuurlijke of rechtspersonen.

te declaratie a pris la forme du Traité qui nous occupe. Le sous-comité juridique des Nations Unies pour l'espace extra-atmosphérique, réuni à Genève en juillet 1966, a examiné les projets de Traité américain et soviétique et s'est mis d'accord sur les dispositions du présent Traité en décembre 1966 lors de la 21me session de l'Assemblée générale.

Vu l'importante contribution du Traité à la réalisation des objectifs de la Charte des Nations Unies, la Belgique a participé activement aux travaux préparatoires et s'est d'emblée portée co-auteur du projet de résolution finale.

Le but du Traité est d'établir les principes généraux pour l'exploration et l'utilisation pacifique de l'espace extra-atmosphérique, y inclus la lune et les autres corps célestes. Les signataires reconnaissent que les activités y relatives doivent avoir lieu pour le bien de toute l'humanité sans discrimination. Ni l'espace extra-atmosphérique ni les corps célestes ne feront l'objet d'appropriation par proclamation de souveraineté; l'aménagement de bases et l'exécution de manoeuvres militaires sont interdits sur les corps célestes et un droit de visiter les installations et les véhicules spatiaux sur la lune et les autres corps célestes est reconnu.

Le Traité de 1967 sur les principes régissant les activités des Etats en matière d'exploration et d'utilisation de l'espace extra-atmosphérique, y compris la lune et les autres corps célestes, comporte un préambule et dix-sept articles. La préambule expose les objectifs des parties et reconnaît l'intérêt commun de l'humanité dans l'exploration pacifique de l'espace. Les trois premiers articles s'attachent à définir les moyens de coopération pacifique internationale, à droits égaux, entre tous les Etats et la communication des résultats scientifiques de l'exploration spatiale.

L'article IV concrétise l'obligation des Etats à ne mettre sur orbite autour de la terre aucun objet porteur d'armes nucléaires ou de destruction massive et à ne pas installer de telles armes sur les corps célestes. Le droit d'inspection ou de visite, tel qu'il est défini par le Traité dans ses articles I et XII, ne s'applique pas aux objets en orbite.

L'article V impose aux Etats parties au Traité de porter assistance aux astronautes en cas d'accident ou de détresse; ils devront assurer le retour de ceux-ci à l'Etat d'immatriculation de leur véhicule spatial promptement et en toute sécurité. Il oblige également ces Etats à faire connaître immédiatement aux autres Etats parties au Traité ou au Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies tout phénomène dans l'espace extra-atmosphérique, susceptible de présenter un danger pour la vie ou la santé des astronautes.

L'article VI impose aux parties la pleine responsabilité de leurs activités spatiales, gouvernementales ou non gouvernementales.

L'article VII met l'accent sur la responsabilité du point de vue international de chacun des Etats parties au Traité dans les dommages causés par un de ses engins spatiaux à un autre Etat partie au Traité ou aux personnes physiques ou morales qui relèvent de cet autre Etat.

Luidens artikel VIII behoudt iedere verdragsluitende partij rechtsbevoegdheid en zeggenschap over een in de kosmische ruimte gelanceerd voorwerp en de bemanning daarvan, terwijl deze zich in de kosmische ruimte of op een hemellichaam bevinden.

De verdragsluitende partijen moeten zich krachtens artikel IX, bij de ontwikkeling van hun activiteiten in de kosmische ruimte laten leiden door het beginsel van internationale samenwerking en bovendien alle maatregelen treffen om de schadelijke besmetting van de kosmische ruimte en van de hemellichamen te vermijden.

Iedere Staat die partij is bij het Verdrag en die een activiteit in uitzicht stelt die een potentieel nadeel voor gelijkaardige activiteiten inhoudt, of die meent te mogen aannemen dat een andere partij een gelijkaardige activiteit in uitzicht stelt, kan vragen dat omtrent de bedoelde activiteit overleg wordt gepleegd.

Artikel X stelt dat de Staten die partij zijn bij dit Verdrag ieder verzoek van andere Staten die partij zijn bij dit Verdrag, om in de gelegenheid te worden gesteld de vlucht waar te nemen van ruimtevoorwerpen die door die Staten worden gelanceerd, op basis van gelijkheid in overweging nemen.

Artikel XI legt de Staten die partij zijn bij dit Verdrag de verplichting op de Organisatie der Verenigde Naties en de internationale wetenschappelijke gemeenschap, voor zover dit enigszins mogelijk en uitvoerbaar is, in kennis te stellen van de resultaten van hun activiteiten in de kosmische ruimte.

Artikel XII, dat al eerder ter sprake kwam, stelt het recht van bezoek in dat geldt ten aanzien van de installaties en ruimtevaartuigen op een hemellichaam doch niet op de objecten die zich nog in een baan bevinden.

Krachtens artikel XIII zijn de bepalingen van het Verdrag van toepassing op alle ruimte-activiteiten van de ondertekenaars, ook op die welke binnen het kader van internationale intergouvernementele organisaties worden uitgevoerd.

De laatste vier artikelen houden nog het volgende in : het Verdrag staat open voor ondertekening en toetreding door alle Staten; het treedt in werking wanneer het door vijf regeringen, met inbegrip van de depotregeringen, is bekrachtigd; eventuele wijzigingen treden voor iedere Staat die ze aanvaardt in werking na hun aanvaarding door een meerderheid van de Staten die partij zijn bij dit Verdrag; iedere Staat die partij is bij het Verdrag kan door middel van een schriftelijke kennisgeving mededeling doen van zijn voornemen uit het Verdrag uit te treden een jaar na de inwerkingtreding ervan; de uittreding wordt van kracht een jaar na de ontvangst van deze kennisgeving door de depotregeringen.

Het Verdrag dat van 27 januari 1967 af voor ondertekening door alle Staten openstaat, is op die dag door de Belgische Ambassadeurs in Londen, Moskou en Washington, de hoofdsteden van de drie Depotstaten, ondertekend. Overeenkomstig artikel XIV, 3, is het op 10 oktober 1967 in werking getreden.

Het zal voor België van kracht worden op de dag van de neerlegging van onze bekrachtigingsoorkonde.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

P. HARMEL.

De Minister van Posterijen, Telegrafie en Telefonie,

E. ANSEELE.

Aux termes de l'article VIII chaque partie au Traité conserve sous sa juridiction et son contrôle tout objet et tout personnel lancé dans l'espace extra-atmosphérique alors qu'ils se trouvent dans cet espace ou sur un corps céleste.

Les parties, suivant l'article IX, doivent fonder leurs activités spatiales sur un esprit de coopération internationale et devront en outre prendre toute précaution pour éviter de contaminer l'espace extra-atmosphérique et les corps célestes.

Tout Etat partie au Traité qui envisage une activité potentiellement nuisible à des activités similaires ou qui a lieu de croire qu'une autre partie envisage une pareille activité, peut demander que des consultations soient ouvertes au sujet de ladite activité.

L'article X prévoit que toute partie au Traité examinera dans des conditions d'égalité les demandes d'autres Etats parties au Traité pour obtenir des facilités pour l'observation du vol d'objets spatiaux lancés par ces Etats.

L'article XI oblige les Etats parties au Traité de diffuser les résultats de ses activités en la matière à l'Organisation des Nations Unies et à la communauté scientifique internationale « dans toute la mesure où cela est possible et réalisable ».

L'article XII déjà cité, définit le droit de visite. Il s'applique aux installations et aux véhicules spatiaux sur un corps céleste et non aux objets en orbite.

L'article XIII prévoit que les dispositions du Traité seront applicables à toutes les activités spatiales des signataires, même celles qui auraient lieu dans le cadre d'organisations intergouvernementales internationales.

Les quatre derniers articles ouvrent le Traité à la signature et à l'adhésion de tous les Etats; prévoient qu'il entrera en vigueur lorsqu'il aura été ratifié par cinq gouvernements, y inclus les gouvernements des Etats dépositaires; stipulent que les amendements éventuels entreront en vigueur à l'égard des Etats qui acceptent lesdits amendements, dès qu'ils auront été acceptés par la majorité des Etats parties au Traité; prévoient que tout Etat partie au Traité puisse, un an après l'entrée en vigueur de celui-ci, notifier par voie écrite son intention de cesser d'y faire partie, notification qui prendra effet un an après la date à laquelle elle aura été reçue par les gouvernements dépositaires.

Le Traité, ouvert le 27 janvier 1967 à la signature de tous les Etats, a été signé à cette date par les Ambassadeurs de Belgique dans les capitales des trois Etats dépositaires : Londres, Moscou et Washington. Conformément à son article XIV, 3, il est entré en vigueur le 10 octobre 1967.

Il entrera en vigueur à l'égard de la Belgique le jour du dépôt de notre instrument de ratification.

Le Ministre des Affaires étrangères,

P. HARMEL.

Le Ministre des Postes, Télégraphes et Téléphones,

E. ANSEELE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, de 17e december 1968 door de Minister van Buitenlandse Zaken verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet houdende goedkeuring van het verdrag inzake de beginselen waaraan de activiteiten van Staten zijn onderworpen bij het onderzoek en gebruik van de kosmische ruimte, met inbegrip van de maan en andere hemellichamen, opgemaakt te Londen, Moskou en Washington op 27 januari 1967, heeft de 8^e januari 1969 het volgend advies gegeven :

Bij het ontwerp zijn geen opmerkingen te maken.

De kamer was samengesteld uit :

De Heren : G. Van Bunnan, staatsraad, voorzitter,
J. Masquelin en Mevrouw G. Ciselet, staatsraden,
P. De Visscher en G. Aronstein, bijzitters van de afdeling wetgeving,
G. De Leuze, adjunct-griffier, griffier.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. G. Van Bunnan.

Het verslag werd uitgebracht door de H. W. Lahaye, adjunct-auditeur-generaal.

De Griffier,
(get.) G. DE LEUZE.

De Voorzitter,
(get.) G. VAN BUNNEN.

WETSONTWERP

BOUDEWIJN,

Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, ONZE GROET.

Op de voordracht van Onze Minister van Buitenlandse Zaken,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze Minister van Buitenlandse Zaken is gelast, in Onze naam, bij de Wetgevende Kamers het wetsontwerp in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Enig artikel.

Het Verdrag inzake de beginselen waaraan de activiteiten van Staten zijn onderworpen bij het onderzoek en gebruik van de kosmische ruimte, met inbegrip van de maan en andere hemellichamen, opgemaakt te Londen, Moskou en Washington op 27 januari 1967, zal volkomen uitwerking hebben.

Gegeven te Brussel op 14 maart 1972.

BOUDEWIJN.

VAN KONINGSWEGE :

De Minister van Buitenlandse Zaken,

P. HARMEL.

De Minister van Posterijen, Telegrafie en Telefonie,

E. ANSEELE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre des Affaires étrangères, le 17 décembre 1968, d'une demande d'avis sur un projet de loi « portant approbation du traité sur les principes régissant les activités des Etats en matière d'exploration et d'utilisation de l'espace extra-atmosphérique, y compris la lune et les autres corps célestes, fait à Londres, Moscou et Washington le 27 janvier 1967 », a donné le 8 janvier 1969 l'avis suivant :

Le projet n'appelle pas d'observation.

La chambre était composée de :

Messieurs : G. Van Bunnan, conseiller d'Etat, président,
J. Masquelin et Madame G. Ciselet, conseillers d'Etat,
P. De Visscher et G. Aronstein, assesseurs de la section de législation,
G. De Leuze, greffier adjoint, greffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. G. Van Bunnan.

Le rapport a été présenté par M. W. Lahaye, auditeur général adjoint.

Le Greffier,
(s.) G. DE LEUZE.

Le Président,
(s.) G. VAN BUNNEN.

PROJET DE LOI

BAUDOUIN,

Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre des Affaires étrangères,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre des Affaires étrangères est chargé de présenter, en Notre nom, aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit :

Article unique.

Le Traité sur les principes régissant les activités des Etats en matière d'exploration et d'utilisation de l'espace extra-atmosphérique y compris la lune et les autres corps célestes, fait à Londres, Moscou et Washington le 27 janvier 1967, sortira son plein et entier effet.

Donné à Bruxelles, le 14 mars 1972.

BAUDOUIN.

PAR LE ROI :

Le Ministre des Affaires étrangères,

P. HARMEL.

Le Ministre des Postes, Télégraphes et Téléphones,

E. ANSEELE.

VERDRAG

Vertaling

inzake de beginselen waaraan de activiteiten van Staten zijn onderworpen bij het onderzoek en gebruik van de kosmische ruimte, met inbegrip van de maan en andere hemellichamen

De Staten die partij zijn bij dit Verdrag,

Aangespoord door de grootse vooruitzichten die voor de mensheid in het verschiet liggen als gevolg van het binnendringen van de mens in de kosmische ruimte,

Zich bewust van het gemeenschappelijk belang voor de gehele mensheid van de vorderingen op het gebied van het onderzoek en gebruik van de kosmische ruimte voor vreedzame doeleinden,

Van oordeel zijnde dat het onderzoek en gebruik van de kosmische ruimte moeten worden voortgezet ten dienste van alle volkeren onafhankelijk van de graad van hun economische of wetenschappelijke ontwikkeling,

Verlangend bij te dragen tot internationale samenwerking op grote schaal wat betreft de wetenschappelijke en de juridische aspecten van het onderzoek en gebruik van de kosmische ruimte voor vreedzame doeleinden,

Van oordeel zijnde dat een dergelijke samenwerking zal bijdragen tot de groei van onderling begrip en de versteviging van de vriendschappelijke betrekkingen tussen de Staten en volkeren,

In herinnering brengend Resolutie 1962 (XVIII), getiteld « Verklaring houdende rechtsbeginselen waaraan de activiteiten van Staten zijn onderworpen bij het onderzoek en gebruik van de kosmische ruimte », welke resolutie op 13 december 1963 met algemene stemmen is aangenomen door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties,

In herinnering brengend Resolutie 1884 (XVIII), waarin een beroep wordt gedaan op de Staten zich te onthouden van het brengen in een baan om de aarde van voorwerpen die kernwapens of andere wapens van massavernietiging vervoeren, of van het installeren van zodanige wapens op hemellichamen, welke resolutie op 17 oktober 1963 met algemene stemmen is aangenomen door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties,

Rekening houdend met Resolutie 110 (II) van 3 november 1947 van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties, waarin een veroordeling wordt uitgesproken over propaganda welke gericht is op te aanleiding kan geven tot het uitlokken of aanmoedigen van enigerlei bedreiging van de vrede, inbreuk op de vrede of daad van agressie, en overwegende dat genoemde resolutie van toepassing is op de kosmische ruimte,

Ervan overtuigd dat een verdrag inzake beginselen waaraan de activiteiten van Staten zijn onderworpen bij het onderzoek en gebruik van de kosmische ruimte, met inbegrip van de maan en andere hemellichamen, de doelstellingen en grondbeginselen van het Handvest van de Verenigde Naties zal bevorderen,

Zijn als volgt overeengekomen :

Artikel I.

Het onderzoek en gebruik van de kosmische ruimte, met inbegrip van de maan en andere hemellichamen, vinden plaats ten voordele en in het belang van alle landen, ongeacht de graad van hun economische of wetenschappelijke ontwikkeling, en gaan de gehele mensheid aan.

De kosmische ruimte, met inbegrip van de maan en andere hemellichamen, mag vrijelijk worden onderzocht en gebruikt door alle Staten zonder enige vorm van discriminatie, op voet van gelijkheid en in overeenstemming met het volkenrecht, en de toegang tot alle delen van de hemellichamen is vrij.

Er is vrijheid van wetenschappelijk onderzoek in de kosmische ruimte, met inbegrip van de maan en andere hemellichamen, en de Staten vergemakkelijken en bevorderen internationale samenwerking bij zulk een onderzoek.

Artikel II.

De kosmische ruimte, met inbegrip van de maan en andere hemellichamen, is niet vatbaar voor toeigening door Staten door middel van soevereiniteitsaanspraken, gebruik of bezetting, of op enige andere wijze.

Artikel III.

De Staten die partij zijn bij dit Verdrag verrichten hun activiteiten bij het onderzoek en gebruik van de kosmische ruimte, met inbegrip

TRAITE

sur les principes régissant les activités des Etats en matière d'exploration et d'utilisation de l'espace extra-atmosphérique, y compris la lune et les autres corps célestes.

Les Etats parties au présent Traité.

S'inspirant des vastes perspectives qui s'offrent à l'humanité du fait de la découverte de l'espace extra-atmosphérique par l'homme.

Reconnaissant l'intérêt et l'utilisation de l'espace extra-atmosphérique devraient s'effectuer pour le bien de tous les peuples, quel que soit le stade de leur développement économique ou scientifique.

Estimant que l'exploration et l'utilisation de l'espace extra-atmosphérique devraient s'effectuer pour le bien de tous les peuples, quel que soit le stade de leur développement économique ou scientifique,

Désireux de contribuer au développement d'une large coopération internationale en ce qui concerne les aspects scientifiques aussi bien que juridiques de l'exploration et de l'utilisation de l'espace extra-atmosphérique à des fins pacifiques,

Estimant que cette coopération contribuera à développer la compréhension mutuelle et à consolider les relations amicales entre les Etats et entre les peuples,

Rappelant la résolution 1962 (XVIII), intitulée « Déclaration des principes juridiques régissant les activités des Etats en matière d'exploration et d'utilisation de l'espace extra-atmosphérique », que l'Assemblée générale des Nations Unies a adoptée à l'unanimité le 13 décembre 1963,

Rappelant la résolution 1884 (XVIII), qui engage les Etats à s'abstenir de mettre sur orbite autour de la terre tous objets porteurs d'armes nucléaires ou de tout autre type d'armes de destruction massive et d'installer de telles armes sur des corps célestes, résolution que l'Assemblée générale des Nations Unies a adoptée à l'unanimité le 17 octobre 1963,

Tenant compte de la résolution 110 (II) de l'Assemblée générale des Nations Unies en date du 3 novembre 1947, résolution qui condamne la propagande destinée ou de nature à provoquer ou à encourager toute menace à la paix, toute rupture de la paix ou tout acte d'agression, et considérant que ladite résolution est applicable à l'espace extra-atmosphérique,

Convaincus que le Traité sur les principes régissant les activités des Etats en matière d'exploration et d'utilisation de l'espace extra-atmosphérique, y compris la lune et les autres corps célestes, contribuera à la réalisation des buts et principes de la Charte des Nations Unies,

Sont convenus de ce qui suit :

Article premier.

L'exploration et l'utilisation de l'espace extra-atmosphérique, y compris la lune et les autres corps célestes, doivent se faire pour le bien et dans l'intérêt de tous les pays, quel que soit le stade de leur développement économique ou scientifique; elles sont l'apanage de l'humanité tout entière.

L'espace extra-atmosphérique, y compris la lune et les autres corps célestes, peut être exploré et utilisé librement par tous les Etats sans aucune discrimination, dans des conditions d'égalité et conformément au droit international, toutes les régions des corps célestes devant être librement accessibles.

Les recherches scientifiques sont libres dans l'espace extra-atmosphérique, y compris la lune et les autres corps célestes, et les Etats doivent faciliter et encourager la coopération internationale dans ces recherches.

Article II.

L'espace extra-atmosphérique, y compris la lune et les autres corps célestes, ne peut faire l'objet d'appropriation nationale par proclamation de souveraineté, ni par voie d'utilisation ou d'occupation, ni par aucun autre moyen.

Article III.

Les activités des Etats parties au Traité relatives à l'exploration et à l'utilisation de l'espace extra-atmosphérique, y compris la lune et les

van de maan en de andere hemellichamen, in overeenstemming met het volkenrecht, met inbegrip van het Handvest van de Verenigde Naties, in het belang van de handhaving van de internationale vrede en veiligheid en de bevordering van samenwerking en begrip tussen de volkeren.

Artikel IV.

De Staten die partij zijn bij dit Verdrag verbinden zich geen voorwerpen in een baan om de aarde te brengen die kernwapens of andere wapens van massavernietiging vervoeren, zodanige wapens niet op hemellichamen te installeren, noch op enige andere wijze zodanige wapens in de kosmische ruimte te stationeren.

De maan en andere hemellichamen worden door alle Staten die partij zijn bij dit Verdrag uitsluitend voor vreedzame doeleinden gebruikt. De vestiging van militaire bases, installaties en versterkingen, het beproeven van wapens van welke aard ook, en het houden van militaire manoeuvres op hemellichamen is verboden. Het gebruik maken van militair personeel voor wetenschappelijk onderzoek of enig ander vreedzaam doel is niet verboden. Het gebruik van welke uitrusting of voorzieningen dan ook, welke noodzakelijk zijn voor vreedzaam onderzoek van de maan of andere hemellichamen, is eveneens niet verboden.

Artikel V.

De Staten die partij zijn bij dit Verdrag beschouwen ruimtevaarders als afgezanten van de mensheid in de kosmische ruimte en verlenen hun alle mogelijke hulp bij een ongeval, bij moeilijkheden of bij een noodlanding op het grondgebied van een andere Staat die partij is bij dit Verdrag of op de volle zee. Wanneer ruimtevaarders een zodanige landing maken, worden zij onvervuld veilig teruggezonden naar de Staat waar hun ruimtevaartuig is geregistreerd.

Bij de uitvoering van activiteiten in de kosmische ruimte en op hemellichamen verlenen de ruimtevaarders van de ene Staat die partij is bij dit Verdrag alle mogelijke hulp aan de ruimtevaarders van andere Staten die partij zijn bij dit Verdrag.

Staten die partij zijn bij dit Verdrag stellen onmiddellijk de andere Staten die partij zijn bij dit Verdrag of de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties in kennis van alle verschijnselen die zij waarnemen in de kosmische ruimte, met inbegrip van de maan en de andere hemellichamen, die een gevaar zouden kunnen betekenen voor het leven of de gezondheid van ruimtevaarders.

Artikel VI.

De Staten die partij zijn bij dit Verdrag dragen internationale verantwoordelijkheid voor nationale activiteiten in de kosmische ruimte, met inbegrip van de maan en andere hemellichamen, ongeacht of zodanige activiteiten worden verricht door overheidsinstanties of door niet-gouvernementele lichamen, en voor het zeker stellen dat de nationale activiteiten worden verricht in overeenstemming met de in dit Verdrag vervatte bepalingen. Voor de activiteiten van niet-gouvernementele lichamen in de kosmische ruimte, met inbegrip van de maan en andere hemellichamen, is toestemming en voortdurend toezicht van de betrokken Staat vereist. Wanneer activiteiten in de kosmische ruimte, met inbegrip van de maan en andere hemellichamen, worden verricht door een internationale organisatie, zijn zowel de internationale organisatie als de Staten die partij zijn bij dit Verdrag en deel uitmaken van een zodanige organisatie, ervoor verantwoordelijk, dat overeenkomstig het Verdrag wordt gehandeld.

Artikel VII.

Iedere Staat die partij is bij dit Verdrag en die een voorwerp in de kosmische ruimte, met inbegrip van de maan en andere hemellichamen, lanceert of doet lanceren, en iedere Staat die partij is bij dit Verdrag en van wiens grondgebied of installatie een voorwerp wordt gelanceerd, is internationaal aansprakelijk voor schade door zulk een voorwerp of de samenstellende delen ervan op de aarde, in de dampkring of in de kosmische ruimte, met inbegrip van de maan en andere hemellichamen, toegebracht aan een andere Staat die partij is bij dit Verdrag, of aan diens natuurlijke of rechtspersonen.

Artikel VIII.

Een Staat die partij is bij dit Verdrag en bij wie een in de kosmische ruimte gelanceerd voorwerp is geregistreerd, behoudt rechtsbevoegdheid en zeggenschap over zulk een voorwerp en over de eventuele bemanning daarvan, terwijl deze zich in de kosmische ruimte of op een hemellichaam bevinden. De eigendom van voorwerpen die gelanceerd zijn in de kosmische ruimte, met inbegrip van voorwerpen die zijn geland of die in elkaar zijn gezet op een hemellichaam en van hun samenstellende delen wordt niet aangetast door hun aanwezigheid in de kosmische ruimte of op een hemellichaam

autres corps célestes, doivent s'effectuer conformément au droit international, y compris la Charte des Nations Unies, en vue de maintenir la paix et la sécurité internationales et de favoriser la coopération et la compréhension internationales.

Article IV.

Les Etats parties au Traité s'engagent à ne mettre sur orbite autour de la terre aucun objet porteur d'armes nucléaires ou de tout autre type d'armes de destruction massive, à ne pas installer de telles armes sur des corps célestes et à ne pas placer de telles armes, de toute autre manière, dans l'espace extra-atmosphérique.

Tous les Etats parties au Traité utiliseront la lune et les autres corps célestes exclusivement à des fins pacifiques. Sont interdits sur les corps célestes l'aménagement de bases et installations militaires et de fortifications, les essais d'armes de tous types et l'exécution de manoeuvres militaires. N'est pas interdite l'utilisation de personnel militaire à des fins de recherche scientifique ou à toute autre fin pacifique. N'est pas interdite non plus l'utilisation de tout équipement ou installation nécessaire à l'exploration pacifique de la lune et des autres corps célestes.

Article V.

Les Etats parties au Traité considéreront les astronautes comme des envoyés de l'humanité dans l'espace extra-atmosphérique et leur prêteront toute l'assistance possible en cas d'accident, de détresse ou d'atterrissage forcé sur le territoire d'un autre Etat partie au Traité ou amerrissage en haute mer. En cas d'un tel atterrissage ou amerrissage, le retour des astronautes à l'Etat d'immatriculation de leur véhicule spatial devra être effectué promptement et en toute sécurité.

Lorsqu'ils poursuivront des activités dans l'espace extra-atmosphérique et sur les corps célestes, les astronautes d'un Etat partie au Traité prêteront toute l'assistance possible aux astronautes des autres Etats parties au Traité.

Les Etats parties au Traité porteront immédiatement à la connaissance des autres Etats parties au Traité ou du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies tout phénomène découvert par eux dans l'espace extra-atmosphérique, y compris la lune et les autres corps célestes, qui pourrait présenter un danger pour la vie ou la santé des astronautes.

Article VI.

Les Etats parties au Traité ont la responsabilité internationale des activités nationales dans l'espace extra-atmosphérique, y compris la lune et les autres corps célestes, qu'elles soient entreprises par des organismes gouvernementaux ou par des entités non gouvernementales, et de veiller à ce que les activités nationales soient poursuivies conformément aux dispositions énoncées dans le présent Traité. Les activités des entités non gouvernementales dans l'espace extra-atmosphérique, y compris la lune et les autres corps célestes, doivent faire l'objet d'une autorisation et d'une surveillance continue de la part de l'Etat approprié partie au Traité. En cas d'activités poursuivies par une organisation internationale dans l'espace extra-atmosphérique, y compris la lune et les autres corps célestes, la responsabilité du respect des dispositions du présent Traité incombera à cette organisation internationale et aux Etats parties au Traité qui font partie de ladite organisation.

Article VII.

Tout Etat partie au Traité qui procède ou fait procéder au lancement d'un objet dans l'espace extra-atmosphérique, y compris la lune et les autres corps célestes, et tout Etat partie dont le territoire ou les installations servent au lancement d'un objet, est responsable du point de vue international des dommages causés par ledit objet ou par ses éléments constitutifs, sur la terre, dans l'atmosphère ou dans l'espace extra-atmosphérique, y compris la lune et les autres corps célestes, à un autre Etat partie au Traité ou aux personnes physiques ou morales qui relèvent de cet autre Etat.

Article VIII.

L'Etat partie au Traité sur le registre duquel est inscrit un objet lancé dans l'espace extra-atmosphérique conservera sous sa juridiction et son contrôle ledit objet et tout le personnel dudit objet, alors qu'ils se trouvent dans l'espace extra-atmosphérique ou sur un corps céleste. Les droits de propriété sur les objets lancés dans l'espace extra-atmosphérique, y compris les objets amenés ou construits sur un corps céleste, ainsi que sur leurs éléments constitutifs, demeurent entiers lorsque ces objets ou éléments se trouvent dans l'espace extra-atmosphérique ou sur un corps céleste, et lorsqu'ils

of door hun terugkeer naar de aarde. Zodanige voorwerpen of samenstellende delen daarvan worden, indien zij worden aangetroffen buiten de grenzen van de Staat die partij is bij dit Verdrag, en bij wie zij zijn geregistreerd, teruggegeven aan die Staat, die desgevraagd vóór hun teruggave gegevens ter identificatie verschaft.

Artikel IX.

Bij het onderzoek en gebruik van de kosmische ruimte, met inbegrip van de maan en andere hemellichamen, laten de Staten die partij zijn bij dit Verdrag zich leiden door het beginsel van samenwerking en onderlinge bijstand en bij al hun activiteiten in de kosmische ruimte, met inbegrip van de maan en andere hemellichamen, houden zij rekening met de overeenkomstige belangen van alle andere Staten die partij zijn bij dit Verdrag. De Staten die partij zijn bij dit Verdrag bestuderen en onderzoeken de kosmische ruimte, met inbegrip van de maan en andere hemellichamen, op zulk een wijze dat schadelijke besmetting ervan en tevens nadelige veranderingen in de omgeving van de aarde als gevolg van het daarin brengen van niet van de aarde afkomstige materie, worden vermeden en nemen voor dit doel zo nodig passende maatregelen. Indien een Staat die partij is bij dit Verdrag reden heeft om aan te nemen dat een door hem of zijn onderdanen voorgenomen activiteit of proefneming in de kosmische ruimte, met inbegrip van de maan en andere hemellichamen, schadelijke gevolgen zou kunnen hebben voor activiteiten van andere Staten die deelnemen aan het vreedzame onderzoek en gebruik van de kosmische ruimte, met inbegrip van de maan en andere hemellichamen, pleegt hij op passende wijze internationaal overleg alvorens tot een zodanige activiteit of proefneming over te gaan. Een Staat die partij is bij dit Verdrag en die reden heeft om aan te nemen dat een activiteit of proefneming die een andere Staat die partij is bij dit Verdrag voornemens is in de kosmische ruimte, met inbegrip van de maan en andere hemellichamen, te verrichten, schadelijke gevolgen zou kunnen hebben voor activiteiten in het kader van het vreedzame onderzoek en gebruik van de kosmische ruimte, met inbegrip van de maan en andere hemellichamen, kan om overleg inzake die activiteit of proefneming verzoeken.

Artikel X.

Ten einde overeenkomstig de doelstellingen van dit Verdrag de internationale samenwerking te bevorderen bij het onderzoek en gebruik van de kosmische ruimte, met inbegrip van de maan en andere hemellichamen, nemen de Staten die partij zijn bij dit Verdrag ieder verzoek van andere Staten die partij zijn bij dit Verdrag, om in de gelegenheid te worden gesteld de vlucht waar te nemen van ruimtevoorwerpen die door die Staten worden gelanceerd, op basis van gelijkheid in overweging.

De aard van een zodanige gelegenheid tot waarneming en de voorwaarden waaronder deze kan worden gegeven, worden bij overeenkomst tussen de betrokken Staten vastgesteld.

Artikel XI.

Ten einde de internationale samenwerking bij het vreedzame onderzoek en gebruik van de kosmische ruimte te bevorderen, komen de Staten die partij zijn bij dit Verdrag en die activiteiten verrichten in de kosmische ruimte, met inbegrip van de maan en andere hemellichamen overeen om de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties, het publiek en de internationale wetenschappelijke gemeenschap voor zover dit enigszins mogelijk en uitvoerbaar is, in kennis te stellen van de aard, de uitvoering, de plaatsen en de resultaten van zodanige activiteiten. Na ontvangst van bovengenoemde inlichtingen zou de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties deze terstond op doeltreffende wijze dienen te verspreiden.

Artikel XII.

Alle stations, installaties, materieel en ruimtevaartuigen op de maan en andere hemellichamen staan op basis van wederkerigheid open voor vertegenwoordigers van andere Staten die partij zijn bij dit Verdrag. Deze vertegenwoordigers geven een redelijke tijd van tevoren kennis van een voorgenomen bezoek, opdat passend overleg kan plaatsvinden en maximale voorzorgsmaatregelen kunnen worden genomen om de veiligheid te verzekeren en verstoring van de gewone werkzaamheden in het te bezoeken object te vermijden.

Artikel XIII.

De bepalingen van dit Verdrag zijn van toepassing op de activiteiten van de Staten die partij zijn bij dit Verdrag, bij het onderzoek en gebruik van de kosmische ruimte, met inbegrip van de maan en andere hemellichamen, ongeacht of deze activiteiten worden verricht door één enkele Staat die partij is bij dit Verdrag, of tezamen met andere Staten, met inbegrip van gevallen waarin zij worden uitgevoerd binnen het kader van internationale intergouvernementele organisaties.

reviennent sur la terre. Les objets ou éléments constitutifs d'objets trouvés au-delà des limites de l'Etat partie au Traité sur le registre duquel ils sont inscrits doivent être restitués à cet Etat partie au Traité, celui-ci étant tenu de fournir, sur demande, des données d'identification avant la restitution.

Article IX.

En ce qui concerne l'exploration et l'utilisation de l'espace extra-atmosphérique, y compris la lune et les autres corps célestes, les Etats parties au Traité devront se fonder sur les principes de la coopération et de l'assistance mutuelle et poursuivront toutes leurs activités dans l'espace extra-atmosphérique, y compris la lune et les autres corps célestes, en tenant dûment compte des intérêts correspondants de tous les autres Etats parties au Traité. Les Etats parties au Traité effectueront l'étude de l'espace extra-atmosphérique, y comprise la lune et les autres corps célestes, et procéderont à leur exploration de manière à éviter les effets préjudiciables de leur contamination ainsi que les modifications nocives du milieu terrestre résultant de l'introduction de substances extra-terrestres et, en cas de besoin, ils prendront les mesures appropriées à cette fin. Si un Etat partie au Traité a lieu de croire qu'une activité ou expérience envisagée par lui-même ou par ses ressortissants dans l'espace extra-atmosphérique, y compris la lune et les autres corps célestes, causerait une gêne potentiellement nuisible aux activités d'autres Etats parties au Traité en matière d'exploration et d'utilisation pacifiques de l'espace extra-atmosphérique, y compris la lune et les autres corps célestes, il devra engager les consultations internationales appropriées avant d'entreprendre ladite activité ou expérience. Tout Etat partie au Traité ayant lieu de croire qu'une activité ou expérience envisagée par un autre Etat partie au Traité dans l'espace extra-atmosphérique, y compris la lune et les autres corps célestes, causerait une gêne potentiellement nuisible aux activités poursuivies en matière d'exploration et d'utilisation pacifiques de l'espace extra-atmosphérique, y compris la lune et les autres corps célestes, peut demander que des consultations soient ouvertes au sujet de ladite activité ou expérience.

Article X.

Pour favoriser la coopération internationale en matière d'exploration et d'utilisation de l'espace extra-atmosphérique, y compris la lune et les autres corps célestes, conformément aux buts du présent Traité, les Etats parties au Traité examineront dans des conditions d'égalité les demandes des autres Etats parties au Traité tendant à obtenir des facilités pour l'observation du vol des objets spatiaux lancés par ces Etats.

La nature de telles facilités d'observation et les conditions dans lesquelles elles pourraient être consenties seront déterminées d'un commun accord par les Etats intéressés.

Article XI.

Pour favoriser la coopération internationale en matière d'exploration et de l'utilisation pacifiques de l'espace extra-atmosphérique, les Etats parties au Traité qui mènent des activités dans l'espace extra-atmosphérique, y compris la lune et les autres corps célestes, conviennent, dans toute la mesure où cela est possible et réalisable, d'informer le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies, ainsi que le public et la communauté scientifique internationale, de la nature et de la conduite de ces activités, des lieux où elles sont poursuivies et de leurs résultats. Le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies devra être prêt à assurer, aussitôt après les avoir reçus, la diffusion effective de ces renseignements.

Article XII.

Toutes les stations et installations, tout le matériel et tous les véhicules spatiaux se trouvant sur la lune ou sur d'autres corps célestes seront accessibles, dans des conditions de réciprocité, aux représentants des autres Etats parties au Traité. Ces représentants notifieront au préalable toute visite projetée, de façon que les consultations voulues puissent avoir lieu et que le maximum de précautions puissent être prises pour assurer la sécurité et éviter de gêner les opérations normales sur les lieux de l'installation à visiter.

Article XIII.

Les dispositions du présent Traité s'appliquent aux activités poursuivies par les Etats parties au Traité en matière d'exploration et d'utilisation de l'espace extra-atmosphérique, y compris la lune et les autres corps célestes, que ces activités soient menées par un Etat partie au Traité seul ou en commun avec d'autres Etats, notamment dans le cadre d'organisations intergouvernementales internationales.

Alle problemen van praktische aard die ontstaan in verband met activiteiten uitgevoerd door internationale intergouvernementele organisaties bij het onderzoek en gebruik van de kosmische ruimte, met inbegrip van de maan en andere hemellichamen, worden door de Staten die partij zijn bij dit Verdrag opgelost, hetzij met de daarvoor in aanmerking komende internationale organisatie, hetzij met een of meer van de Staten die lid zijn van die internationale organisatie en partij zijn bij dit Verdrag.

Artikel XIV.

1. Dit Verdrag staat open voor ondertekening door alle Staten. Iedere Staat die dit Verdrag niet ondertekent vóór zijn inwerking-treding overeenkomstig het bepaalde in lid 3 van dit artikel, kan te allen tijde tot dit Verdrag toetreden.

2. Dit Verdrag dient door de ondertekenende Staten te worden bekrachtigd. De akten van bekrachtiging en de akten van toetreding worden nedergelegd bij de Regering van de Unie van Socialistische Sowjetrepublieken, de Regering van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland en de Regering van de Verenigde Staten van Amerika, die hierbij worden aangewezen als depotregeringen.

3. Dit Verdrag treedt in werking na nederlegging van de akten van bekrachtiging door vijf Regeringen, met inbegrip van de Regeringen die krachtens dit Verdrag zijn aangewezen als depotregeringen.

4. Voor Staten wier akte van bekrachtiging of toetreding wordt nedergelegd na de inwerkingtreding van dit Verdrag, treedt het in werking op de datum van nederlegging van hun akte van bekrachtiging of toetreding.

5. De depotregeringen doen terstond alle ondertekenende en toetredende Staten mededeling van de datum van iedere ondertekening, de datum van nederlegging van iedere akte van bekrachtiging van, of toetreding tot, dit Verdrag, de datum van de inwerkingtreding ervan, alsmede van andere gegevens.

6. Dit Verdrag wordt door de depotregeringen geregistreerd ingevolge het bepaalde in artikel 102 van het Handvest van de Verenigde Naties.

Artikel XV.

Iedere Staat die partij is bij dit Verdrag kan voorstellen doen tot wijziging ervan. Wijzigingen treden voor iedere Staat die partij is bij dit Verdrag en die deze aanvaardt, in werking na hun aanvaarding door een meerderheid van de Staten die partij zijn bij dit Verdrag, en vervolgens voor iedere overige Staat die partij is bij dit Verdrag, op de datum dat hij deze aanvaardt.

Artikel XVI.

Iedere Staat die partij is bij dit Verdrag kan door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de depotregeringen mededeling doen van zijn uittreding uit dit Verdrag een jaar na de inwerking-treding ervan. Een zodanige uittreding wordt van kracht een jaar na de datum van ontvangst van deze kennisgeving.

Artikel XVII.

Dit Verdrag, waarvan de Chinese, de Engelse, de Franse, de Russische en de Spaanse tekst gelijkelijk authentiek zijn, wordt in het archief van elk der depotregeringen nedergelegd. Behoorlijk gewaarmerkte afschriften van dit Verdrag worden door de depotregeringen aan de ondertekenende en toetredende Staten toegezonden.

Ten blijk waarvan de ondergetekenden, daartoe behoorlijk gemachtigd, dit Verdrag hebben ondertekend.

Gedaan in drievoud, te Londen, Moskou en Washington, de zeventwintigste januari negentienhonderd zeventenzestig.

Volgende landen hebben te Londen ondertekend :

De Bondsrepubliek Duitsland, Oostenrijk, België (1), Birma, Brazilië, Bulgarije, Canada, Ceylon, Chili, Cyprus, Kongo (Kinshasa), Denemarken, Ecuador, de Verenigde Staten van Amerika, Ethiopië, Finland, Frankrijk, Ghana, Gambia, Hongarije, India, Indonesië, Irak, Iran, Ierland, IJsland, Israël, Italië, Jamaica, Japan, Laos, Libanon,

(1) Voor België werd dit verdrag ondertekend door Baron J. van den Bosch, Ambassadeur te Londen.

Toutes questions pratiques se posant à l'occasion des activités poursuivies par des organisations intergouvernementales internationales en matière d'exploration et d'utilisation de l'espace extra-atmosphérique, y compris la lune et les autres corps célestes seront réglées par les Etats parties au Traité soit avec l'organisation internationale compétente, soit avec un ou plusieurs des Etats membres de ladite organisation qui sont parties au Traité.

Article XIV.

1. Le présent Traité est ouvert à la signature de tous les Etats. Tout Etat qui n'aura pas signé le présent Traité avant son entrée en vigueur conformément au paragraphe 3 du présent article pourra y adhérer à tout moment.

2. Le présent Traité sera soumis à la ratification des Etats signataires. Les instruments de ratification et les instruments d'adhésion seront déposés auprès des Gouvernements du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord, des Etats Unis d'Amérique et de l'Union des Républiques socialistes soviétiques, qui sont, dans le présent Traité, désignés comme étant les gouvernements dépositaires.

3. Le présent Traité entrera en vigueur lorsque cinq gouvernements, y compris ceux qui sont désignés comme étant les gouvernements dépositaires aux termes du présent Traité, auront déposé leurs instruments de ratification.

4. Pour les Etats dont les instruments de ratification ou d'adhésion seront déposés après l'entrée en vigueur du présent Traité, celui-ci entrera en vigueur à la date du dépôt de leurs instruments de ratification ou d'adhésion.

5. Les gouvernements dépositaires informeront sans délai tous les Etats qui auront signé le présent Traité ou y auront adhéré de la date de chaque signature, de la date du dépôt de chaque instrument de ratification du présent Traité ou d'adhésion au présent Traité, de la date d'entrée en vigueur du Traité ainsi que de toute autre communication.

6. Le présent Traité sera enregistré par les gouvernements dépositaires conformément à l'Article 102 de la Charte des Nations Unies.

Article XV.

Tout Etat partie au présent Traité peut proposer des amendements au Traité. Les amendements prendront effet à l'égard de chaque Etat partie au Traité acceptant les amendements dès qu'ils auront été acceptés par la majorité des Etats parties au Traité, et par la suite, pour chacun des autres Etats parties au Traité, à la date de son acceptation desdits amendements.

Article XVI.

Tout Etat partie au présent Traité peut, un an après l'entrée en vigueur du Traité, communiquer son intention de cesser d'y être partie par voie de notification écrite adressée aux gouvernements dépositaires. Cette notification prendra effet un an après la date à laquelle elle aura été reçue.

Article XVII.

Le présent Traité, dont les textes anglais, russe, espagnol, français et chinois font également foi, sera déposé dans les archives des gouvernements dépositaires. Des copies dûment certifiées du présent Traité seront adressées par les gouvernements dépositaires aux gouvernements des Etats qui auront signé le Traité ou qui y auront adhéré.

En foi de quoi les soussignés, dûment habilités à cet effet, ont signé le présent Traité.

Fait en trois exemplaires à Londres, Moscou et Washington, le vingt-sept janvier mil neuf cent soixante-sept.

Ont signé à Londres les pays suivants :

République Fédérale d'Allemagne, Autriche, Belgique (1), Birmanie, Brésil, Bulgarie, Canada, Ceylan, Chili, Chypre, Congo (Kinshasa), Danemark, Equateur, Etats-Unis d'Amérique, Ethiopie, Finlande, France, Ghana, Gambie, Hongrie, Inde, Indonésie, Irak, Iran, Irlande, Islande, Israël, Italie, Jamaïque, Japon, Laos, Liban, Luxembourg,

(1) La signature au nom de la Belgique a été apposée par le Baron J. van den Bosch, Ambassadeur à Londres.

Luxemburg, Maleisië, Mexico, Nepal, Nicaragua, Noorwegen, Nieuw-Zeeland, Pakistan, Nederland, de Philippijnen, Polen, Roemenië, het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, San Marino, Heilige Stoel, Sierra Leone, Zweden, Zwitserland, Tsjechoslowakije, Thailand, Trinidad en Tobago, Tunesië, Turkije, U.S.S.R. en Zuidslavië.

Volgende landen hebben te Moskou ondertekend :

Afghanistan, de Bondsrepubliek Duitsland, Argentinië, Australië, Oostenrijk, de Democratische Republiek Duitsland (2), België (3), Witrusland (S.S.R.), Birma, Brazilië, Bulgarije, Canada, Chili, Cyprus, Denemarken, Ecuador, de Verenigde Staten van Amerika, Ethiopië, Finland, Frankrijk, Ghana, Hongarije, Indonesië, IJsland, Israël, Italië, Jamaica, Japan, Laos, Libanon, Luxemburg, Mexico, Mongolië, Nepal, Noorwegen, Nieuw-Zeeland, Pakistan, Nederland, Polen, de Verenigde Arabische Republiek, Roemenië, het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, San Marino, Sierra Leone, Zweden, Zwitserland, Tsjechoslowakije, Thailand, Trinidad en Tobago, Tunesië, Turkije, Oekraïne (S.S.R.), U.S.S.R., Uruguay en Zuidslavië.

Volgende landen hebben te Washington ondertekend :

Afghanistan, de Bondsrepubliek Duitsland, Argentinië, Australië, Oostenrijk, België (4), Birma, Bolivia, Brazilië, Bulgarije, Burundi, Botswana, Kameroen, Canada, Chili, China, Cyprus, Columbia, Kongo (Kinshasa), Korea (5), Denemarken, Ecuador, de Verenigde Staten van Amerika, Ethiopië, Finland, Frankrijk, Ghana, Griekenland, Guyana, Haïti, Opper-Volta, Honduras, Hongarije, India, Indonesië, Irak, Ierland, IJsland, Israël, Italië, Jamaica, Japan, Jordanië, Laos, Libanon, Luxemburg, Lesotho, Maleisië, Mexico, Nepal, Nicaragua, Niger, Noorwegen, Nieuw-Zeeland, Pakistan, Panama, Nederland, Peru, de Philippijnen, Polen, de Verenigde Arabische Republiek, Centraal-Afrikaanse Republiek, de Dominicaanse Republiek, Republiek van Zuid-Afrika, Roemenië, het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, Rwanda, El Salvador, San Marino, Sierra Leone, Somalia, Zweden, Zwitserland, Tsjechoslowakije, Thailand, Togoland, Trinidad en Tobago, Tunesië, Turkije, U.S.S.R., Uruguay, Venezuela, Vietnam en Zuidslavië.

(2) Niet erkend door België.

(3) Voor België werd dit verdrag ondertekend door de Heer H. Cools, Ambassadeur te Moskou.

(4) Voor België werd dit verdrag ondertekend door Baron L. Scheyven, Ambassadeur te Washington.

(5) Verklaring door de Regering van de Republiek Korea :

« De ondertekening en de bekrachtiging van dit Verdrag door de Regering van de Republiek Korea betekent of impliceert geenszins de erkenning van gebieden of regimes die niet door de Republiek Korea worden erkend als Staat of Regering ».

Malaisie, Mexique, Népal, Nicaragua, Norvège, Nouvelle-Zélande, Pakistan, Pays-Bas, Philippines, Pologne, Roumanie, Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord, Saint-Marin, Saint-Siège, Sierra Leone, Suède, Suisse, Tchécoslovaquie, Thaïlande, Trinité et Tobago, Tunisie, Turquie, U.R.S.S., Yougoslavie.

Ont signé à Moscou, les pays suivants :

Afghanistan, République Fédérale d'Allemagne, Argentine, Australie, Autriche, République démocratique allemande (2), Belgique (3), Biélorussie (R.S.S.), Birmanie, Brésil, Bulgarie, Canada, Chili, Chypre, Danemark, Equateur, Etats-Unis d'Amérique, Ethiopie, Finlande, France, Ghana, Hongrie, Indonésie, Islande, Israël, Italie, Jamaïque, Japon, Laos, Liban, Luxembourg, Mexique, Mongolie, Népal, Norvège, Nouvelle-Zélande, Pakistan, Pays-Bas, Pologne, République Arabe Unie, Roumanie, Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord, Saint-Marin, Sierra Leone, Suède, Suisse, Tchécoslovaquie, Thaïlande, Trinité et Tobago, Tunisie, Turquie, Ukraine (R.S.S.), U.R.S.S., Uruguay et Yougoslavie.

Ont signé à Washington, les pays suivants :

Afghanistan, République Fédérale d'Allemagne, Argentine, Australie, Autriche, Belgique (4), Birmanie, Bolivie, Brésil, Bulgarie, Burundi, Botswana, Cameroun, Canada, Chili, Chine, Chypre, Colombie, Congo (Kinshasa), Corée (5), Danemark, Equateur, Etats-Unis d'Amérique, Ethiopie, Finlande, France, Ghana, Grèce, Guyane, Haïti, Haute-Volta, Honduras, Hongrie, Inde, Indonésie, Irak, Irlande, Islande, Israël, Italie, Jamaïque, Japon, Jordanie, Laos, Liban, Luxembourg, Lesotho, Malaisie, Mexique, Népal, Nicaragua, Niger, Norvège, Nouvelle-Zélande, Pakistan, Panama, Pays-Bas, Pérou, Philippines, Pologne, République Arabe Unie, République Centrafricaine, République Dominicaine, République Sud Africaine, Roumanie, Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord, Rwanda, Salvador, Saint-Marin, Sierra Leone, Somalie, Suède, Suisse, Tchécoslovaquie, Thaïlande, Togo, Trinité et Tobago, Tunisie, U.R.S.S., Uruguay, Venezuela, Viet-Nam et Yougoslavie.

(2) Non reconnue par la Belgique.

(3) La signature au nom de la Belgique a été apposée par M. H. Cools, Ambassadeur à Moscou.

(4) La signature au nom de la Belgique a été apposée par le Baron L. Scheyven, Ambassadeur à Washington.

(5) Déclaration du Gouvernement de la République de Corée :

« La signature et la ratification du présent Traité par le Gouvernement de la République de Corée ne signifie et n'implique en aucun cas la reconnaissance de territoires ou régimes qui n'ont pas été reconnus comme Etat ou gouvernement par la République de Corée ».